

ОБЩИНА ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО

ОБЛАСТ ДОБРИЧ

9500 Генерал Тошево, ул. "Васил Априлов" № 5,
www.generaltoshevo.bg

„ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО”

2021- 2026 год.

ISO 9001 – Система за управление на качеството на услугите за гражданите

ISO 14001 -Система за управление на околната среда

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ

- 1. Описание на проблема**
- 2. Причини за възникване на проблема**
- 3. Динамика на популация на бездомните кучета**

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- 1. Генерална стратегическа цел**
- 2. Специфични стратегически цели**

III. ЗАДАЧИ

IV. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

V. ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА, ДОКЛАДВАНЕ И ОТЧЕТНОСТ, УВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

- 1. Управление и оценка на програмата**
- 2. Докладване и отчетност**
- 3. Уведомяване на обществеността**

VI. НОРМАТИВНА БАЗА

- 1.Международно законодателство, световни практики и препоръки**
- 2. Национално законодателство**
- 3. Местна нормативна уредба и други документи**

VII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ, МЕРКИ И КРИТЕРИИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- 1. Очаквани резултати**
- 2. Мерки**

VIII. КРИТЕРИИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ

IX. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ И МАТЕРИАЛНО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ

- 1. Източници на финансиране и материално обезпечаване**
- 2. Човешки ресурс**
- 3. Време за изпълнение**

X. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

ISO 9001 – Система за управление на качеството на услугите за гражданите

ISO 14001 -Система за управление на околната среда

Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Генерал Тошево е изготвена в изпълнение на чл. 40, ал. 3 и ал. 4 от Закона за защита на животните. Разработена е в съответствие с Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България и съществуващата нормативна уредба, визираща както преките, така и косвените проблеми, генерирани от свръхпопулацията на скитащи кучета както в населените, така и извън населените територии на общината.

Необходимостта от разработването на програмата възниква в резултат на изисквания поставени на Република България и останалите членки от Европейския съюз по отношение на грижата и хуманно отношение към животните, и конкретните механизми за овладяване на популацията на безстопанствени кучета в населените места.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. ОПИСАНИЕ НА ПРОБЛЕМА

Разработването и приемането Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на общината се налага поради това, че проблемът със свръхпопулацията на скитащите и безстопанствени кучета е сериозен за обществото, с многостранни измерения (хуманно-медицински, ветеринарно-медицински, социално-битови, икономически и екологични).

През последните повече от десет години „проблемът“ с безстопанствените кучета се нареди като един от сериозните проблеми за повечето населени места в страната.

Взетите мерки досега, в изпълнение на Закона за защита на животните и Закона за ветеринарномедицинската дейност се оказват недостатъчни. Все още не може да се намери цялостно и трайно решение на проблема.

Нарастващата популация на безстопанствени кучета води до:

• Здравни рискове

- Безстопанствените кучета могат да бъдат преносители на болести, опасни за човека - бяс, ехинококоза, бруцелоза, микроспория, демодекоза и други.
- Те са приносители на кърлежи, някои видове от които са заплаха за живота на хората поради инфекциите, които разпространяват.

• Създаване на дискомфорт на населението

- Много хора се страхуват от кучетата;
- Шумът създаван от животните смущава гражданите;
- Животните са една от причините за замърсяване на градската среда;

• Тежкото положение на безстопанствените кучета

- Тежкото положение на безстопанствените кучета травмира хората, които обичат животните;
- Кучетата страдат от различни болести, глад, студ;
- Много от безстопанствените животни биват измъчвани и малтретирани.

• Икономическа неефективност

- Действията от страна на общината до този момент за решаването на проблема са свързани със значителни финансови разходи, а в същото време не са постигнати нужните резултати.

За да се реши проблемът с бездомните кучета, на първо място е необходимо да се приложи единен метод във всички населени места на територията на община Генерал Тошево. Да се прилагат комплексни мерки, определени от Световната здравна организация, изразяващи се в:

- упражняване на строг контрол върху търговията и размножаването на домашни кучета;
- кастрация и връщане по места на социализирани кучета, които да се поемат за обгрижване от страна на граждани, организации и общини.

Изчислено е, че при правилно приложение на изброените мерки, в зависимост от числеността на популацията, кучетата се свеждат до минимум в период от 3 до 5 години.

ISO 9001 – Система за управление на качеството на услугите за гражданите

ISO 14001 -Система за управление на околната среда

Принципите, на които се основава Програмата, съгласно чл. 40а, ал. 1 от Закона за защита на животните са:

- Постигане на здравословна среда за гражданите на територията на община Генерал Тошево и подобряване хуманното отношение към животните;
- Управление и намаляване на популацията от безстопанствени кучета по ефективен начин чрез масова кастрация.

2. ПРИЧИНИ ЗА ВЪЗНИКВАНЕ НА ПРОБЛЕМА

- Липсата на контрол върху популацията на безстопанствените кучета (изоставяне на домашни кучета от собствениците, същите свободно се размножават и стават причина за увеличаване популацията на безстопанствените кучета);

- Временното използване на кучета за пазачи на вили, гаражи и други обекти от физически и юридически лица, след което се изоставят;

- Липса на хуманно образование за отношението към животните и грижите, от които се нуждаят – собственикът не е подготвен за проблемите, съпровождащи отглеждането на куче, в резултат на което при възникнали трудности го изоставят;

- Липсата на контрол върху регистрацията и популацията на домашни кучета;

- Неефективност на прилаганите до момента методи и несъобразяване с комплексния характер на проблема.

- Липсата на финансов ресурс за справяне с проблема ограничава възможността за прилагане на ефективна система за регулиране популацията на безстопанствените кучета.

- Ветеринарния лекар е длъжен да изпраща информация за регистрираните кучета в общината, което не се практикува.

Ясно е, че наличието на безстопанствени кучета води до проблеми. Трудно осъзнато обаче е това, че наличието на кучета по улиците е основно причинено от хората и тяхната безотговорност.

За да се появи на улицата, където се превръща в проблем, кучето е дошло от нечий дом. Собствениците на кучета не са достатъчно запознати с изискванията на тези животни, по отношение на грижите при отглеждането им, и при първите срещнати трудности животното или неговото потомство е изоставено на улицата.

Не се спазват и най-елементарните нормативни изисквания при извеждане на кучето в градската среда и това не е от непознаване на закона или Наредбата, а от липса на правилно изградено мислене и нагласа в тази посока.

Малцина са тези, които са запознати с биологията на вида, и които си дават реална сметка за това каква вреда може да нанесем с едно единствено изоставено на улицата куче.

Особено важно е да се осъзнае, че бездомните животни са плод на нашата безотговорност.

3. ДИНАМИКА НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗДОМНИТЕ КУЧЕТА

Първоначалната оценка и по следващият мониторинг са от ключово значение за успеха на Програмата. Реалната информация за състоянието и динамиката на популацията на безстопанствените кучета позволява да бъдат предприети максимално ефективни мерки и оптимизация на изразходваните ресурси.

За правилна оценка е необходимо да се идентифицират източниците на безстопанствени кучета.

Такива са:

-Свободно скитащи домашни кучета (в тази бройка влизат и кучетата от стопански дворове, паркинги, строителни и др. обекти и т.н.);

-Изоставени от стопаните си кучета;

-Поколения на домашни кучета, резултат на неконтролирано развъждане;

-Поколения на некастрирани безстопанствени кучета.

Във връзка с динамиката на популацията, се извършва преброяване на безстопанствените кучета на територията на всяка община в страната.

ISO 9001 – Система за управление на качеството на услугите за гражданите

ISO 14001 -Система за управление на околната среда

- Преброяването започва с уведомление от министъра на земеделието, храните и горите до кмета на общината със заложен в него срок.

- Кметът на общината издава заповед за извършване на преброяването. Същото се извършва от представители на общината, организации за защита на животните или от други юридически лица, при спазване на принципа за липса на конфликт на интереси по смисъла на чл. 52 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество. В преброяването не могат да се включват участниците в дейностите по Програмата, извършващи кастрация и обработка на кучетата.

- Преброяването се извършва веднъж на всеки две години в периода март-юни или септември-ноември.

- При преброяването се отчита всяко куче, намиращо се на обществено място без видимо присъствие на собственик.

- Преброяването се извършва по методика, съобразно националната, като задължително се отчита приблизителната възраст, пол, видимото здравословно състояние и наличието или липсата на видима маркировка за извършена кастрация.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. ГЕНЕРАЛНА СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ

Стратегическата цел винаги се отнася до крайното желано състояние в разглежданата област. В тази връзка, настоящата програма акцентира на следната стратегическа цел:

„Постепенно ограничаване броя на безстопанствените кучета, чрез масова кастрация, до брой, гарантиращ безопасността и здравето на хората, комфорта на градската среда”.

2. СПЕЦИФИЧНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

На основата на анализа на средата и формулираната генерална стратегическа цел се разработва следващото ниво- специфичните стратегически цели, които определят конкретни и специфични резултати/ промени в Общината. Формулираните по-долу цели са базирани върху приоритетите на Общината в областта на овладяване популацията на безстопанствените кучета през следващите години. За постигане на главната стратегическа цел на Програмата са формулирани следните специфични стратегически цели:

Специфична цел 1: Прилагане на механизмите за ефективен контрол и намаляване на популацията на безстопанствените кучета на територията на страната, предвидени в българското законодателство;

Специфична цел 2: Прилагане на механизмите за ефективен контрол на отглеждането, развъждането и търговията с кучета, предвидени в българското законодателство;

Специфична цел 3: Повишаване културата на отглеждане на домашни кучета и насърчаване на тяхната кастрация и регистрация.

III. ЗАДАЧИ

1. Овладяване броя на безстопанствените кучета до трайно им изчезване, набелязване на мерки за отстраняване на причините, водещи до възникване и увеличаване на популацията на безстопанствените кучета на територията на страната;

2. Контрол върху отглеждането на домашни кучета, чрез Идентификация, регистрация и въвеждане на данни за кучетата на територията на общината в Интегрираната информационна система на БАБХ;

3. Регистрация на всички обекти за развъждане на кучета, съгласно изискванията на чл. 137 от ЗВД;

4. Регистрация и контрол на всички търговци на кучета (обекти и/или юридически и физически лица);

5. Масова кастрация на безстопанствените кучета в общината;

6. Стимулиране на кастрацията на домашни кучета на територията на общината;

7. Стимулиране осиновяването на безстопанствени кучета;

8. Повишаване на информираността и отговорността на гражданите при отглеждането на домашни кучета;

9. Засилване на обществения контрол и контрола на държавните органи, както и на гражданското съзнание при работата по овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на страната.

IV. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

1. Местна власт

1.1. Общинският съвет:

1.1.1. Приема Програма за овладяване популацията на безстопанствени кучета и гласува годишен бюджет за изпълнението ѝ, съгласно чл. 40, ал. 3 от ЗЗЖ.

1.1.2. Приема и актуализира при необходимост Наредба за начина на стопанисване на кучета на територията на Община Генерал Тошево.

1.1.3. Предвижда при необходимост средства в общинския бюджет за експлоатация на общинския кастрационен център, регистриран приют или участие на общината в изграждане на регионален приют за безстопанствени кучета, съгласно чл. 41 от ЗЗЖ.

1.1.4. Актуализира приетата Програмата и съответния бюджет за изпълнението, въз основа на годишния отчет на кмета, представен пред Общинския съвет.

1.1.5. Кметът или упълномощени от него лица организират цялостното изпълнение на Програмата, сключването на договори с други приюти, стационарни и подвижни амбулатории.

1.2. Общинска администрация:

1.2.1. Организира и координира изпълнението на заложените мерки по програмата, съгласно утвърдения бюджет от Общинския съвет.

1.2.2. Отпечатва и разпространява материалите по Програмата. Осигурява медийно отразяване на дейностите по програмата.

1.2.3. Създава и поддържа регистър по чл. 54 от ЗЗЖ.

1.2.4. При необходимост осигурява мобилна амбулатория за обработване на кучетата, отглеждани на открито.

1.2.5. Обработка сигнали и жалби на граждани и организации, свързани с кучета-домашни компаньони или безстопанствени, като анонимни сигнали и жалби не се обработват.

2. Ветеринарни власти - Националната ветеринарномедицинска служба и нейните структури:

2.1. Упражняват системен контрол по отношение на хуманното отношение към животните.

2.2. Упражняват системен контрол върху дейностите по Програмата и сключените договори с приюти, амбулатории и кастрационни центрове.

2.3. Упражняват системен контрол върху ветеринарномедицинския надзор на обработените кучета, чрез провеждане на проверки.

2.4. Упражняват ефективен контрол при отглеждането, развъждането и търговията с кучета, предвидени в българското законодателство;

3. Организации за защита на животните

3.1. Съдействат при актуализацията на Наредбата в частта ѝ за придобиване, отглеждане и развъждане на домашни кучета и третиране на безстопанствени кучета.

3.2. Съдействат за обработването на постъпилите жалби и сигнали, свързани с домашни и безстопанствени кучета:

3.2.1. Съдействат в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите сигнали.

3.2.2. При спешни жалби на граждани за предотвратяване на жестокост към животните, НПО получават съдействие от органите на МВР, съгласно чл. 58, ал. 4 от ЗЗЖ.

3.3. Съдействат за медийно отразяване на дейностите по Програмата.

3.4. Осигуряват надзор на обработените кучета.

ISO 9001 – Система за управление на качеството на услугите за гражданите

ISO 14001 -Система за управление на околната среда

3.5. Осигуряват по възможност финансова помощ.

3.6. Организируют и провеждат задомителни кампании.

3.7. Участват в съвместни образователни кампании, финансирани от общината:

3.7.1. Мероприятия по популяризиране на Програмата и поощряване на идеята за защита на животните и природата, както и нейното популяризиране сред населението и ефективното повишаване културата на обществото в тази област чрез средствата за масово осведомяване, публични прояви и др.

3.7.2. Мероприятия по образование на деца в хуманно отношение към животните, провеждане на екологично и природозащитно обучение и възпитание в сходната етика, организиране на школи, лекции, курсове и др.

3.7.3. Мероприятия по подобряване чистотата на градската среда и др.

3.8. Съвместна работа с частно практикуващи ветеринарни лекари, при изявено желание от тяхна страна.

3.9. Участват като доброволци в кампании по залавяне и обработка на кучета, както и при преброяването им.

3. КОНТРОЛ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Контролът по изпълнение на общинските програмите и плановете по чл. 40 ал. 3 от ЗЗЖ се осъществява от министъра на земеделието, храните и горите чрез Българската агенция по безопасност на храните.

V. ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА, ДОКЛАДВАНЕ И ОТЧЕТНОСТ, УВЕДОМЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

1. Управление и оценка на програмата

Изпълнението на Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Генерал Тошево се управлява от Кмета на общината и/или от упълномощени от него лица.

Оценката за изпълнение на общинската програма се извършва на базата на прилагане на мерките и постигането на заложените задачи. Оценката се реализира с оглед постигане на ефективност и ефикасност от изпълнението на Програмата.

Управлението включва наблюдение на изпълнението на заложените цели и задачи в Програмата, организацията и методите на изпълнение, прилагани за намаляване популацията на безстопанствените кучета. В процеса на наблюдение се допуска участие на организация за защита на животните, като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност.

Оценката и наблюдението ще дадат възможност да се анализират постигнатите резултати, както и да се предприемат при необходимост коригиращи действия.

2. Докладване и отчетност

Кметът на общината, ежегодно до 1 март внася отчет за изпълнението на Програмата до изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, чрез съответната Областна дирекция по безопасност на храните.

3. Уведомяване на обществеността

Общинска програма и планът по чл.40, ал.3 от Закона за защита на животните се публикува на интернет страница на община Генерал Тошево след тяхното приемане. При всяко изменение и допълнение, информацията следва да се актуализира.

VI. НОРМАТИВНА БАЗА

1. Международно законодателство, световни практики и препоръки

ISO 9001 – Система за управление на качеството на услугите за гражданите

ISO 14001 -Система за управление на околната среда

- Европейска конвенция за защита на животните компаньони - Ратифицирана със закон, приет от XXXIX Народно събрание на 15 април 2004 г. – ДВ, бр.34 от 2004 г. в сила за Република България от 1 февруари 2005 г.

- Световна здравна организация, Експертен комитет по беса, Осми доклад, Женева 1992 г., Серия № 824 – Извлечения от научни студии на СЗО върху контрола на популацията на кучетата

- Световна здравна организация, Консултация върху приложимостта на глобален контрол и елиминиране на градския бяс, Женева 11-13 Декември 1989, VPH/93.116

2. НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО.

- Национална програма за овладяване популацията на безстопанствени кучета на територията на република България, приета с решение №136/ 14.03.2019 г.

- Закон за защита на животните – в сила от 31.01.2008 г., обн. ДВ, бр.13 от 08.02.2008 г.

- Закон за ветеринарномедицинската дейност

- Наредба № 41 от 10 декември 2008 г. за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансион и приюти за животни

- Наредба № 39 от 1 декември 2008 г. за условията за отглеждане на животни компаньони, съобразени с техните физиологически и поведенчески особености

- Наредба №4 от 01.02.2021 год. за прилагане на Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България и за процедурите по тяхното изпълнение, механизма на финансиране и отчетност

3. МЕСТНА НОРМАТИВНА УРЕДБА И ДРУГИ ДОКУМЕНТИ

- Наредба №1 за поддържане и опазване на обществения ред, чистотата и общественото имущество на територията на Община Генерал Тошево

- Наредба за начина за стопанисване на кучета на територията на Община Генерал Тошево

VII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ, МЕРКИ И КРИТЕРИИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Очаквани резултати:

С прилагането на Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Генерал Тошево се очакват следните резултати:

а). Повишаване безопасността на градската среда;

б). Намаляване на броя на безстопанствените кучета и установяване на траен контрол върху тяхната популация на територията на общината;

в). Намаляване на рисковете от разпространението на заболявания, пренасяни от безстопанствените кучета;

г). Увеличаване на информираността, отговорността и активността на гражданите при отглеждане на домашни кучета.

2. МЕРКИ ПО ПРОГРАМАТА

А. Мерки за овладяване и контрол на популацията на безстопанствените кучета чрез кастрация

Подходът за овладяване популацията на безстопанствените кучета, заложен в Закона за защита на животните, включва тяхното залавяне, кастрация и връщане по местата на залавянето им, чиято цел е да спре цикличния процес по запълване на освободените места. Кастрирането на кучетата и връщането им по местата, от които са заловени няма да позволи

ISO 9001 – Система за управление на качеството на услугите за гражданите

ISO 14001 -Система за управление на околната среда

освобождаване на ниши, защото ще са запълнени с животни, които не се възпроизвеждат, т.е. ще се блокира раждаемостта.

Мерките за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на общината се осъществяват чрез договор с фирма за залавяне, транспортиране на заловените кучета до място, където се кастрират; чипират; маркират; ваксинират, обезпаразитяват, издаване и попълване на паспорт в Националната ветеринарно-медицинска система на безстопанствени кучета и връщане на място, където са заловени съгласно чл.47, ал.3 от ЗЗЖ.

Действащото законодателство от своя страна насърчава кастрацията на домашните кучета като техните собственици са освободени от “такса за притежаване на куче”, съгласно разпоредбите на чл. 175, ал. 2, т. 5 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

Програмата въвежда масова кастрация, което включва кастрация на такъв брой животни, който ще доведе до постигане на ниво не по-ниско от 50% кастрирани животни от общата популация на безстопанствените кучета в рамките на първите 2 години от изпълнението на Програмата и поддържане на ниво над 70% за следващите години от изпълнението ѝ.

а) Кметът на общината публикува на интернет страницата на общината обявление за заявяване на участие за извършване на дейностите по залавяне, кастрация, маркиране, ваксинация, обезпаразитяване и връщане по места на обработените безстопанствени кучета.

б) Акциите по залавяне на кучета се извършват по предварително изготвен и утвърден годишен график, който се предоставя за одобрение на кмета на общината и по процедурен план за залавяне и транспортиране на животните.

в) Залавянето на безстопанствените кучета се осъществява от екипи за залавяне на безстопанствените кучета и от доброволци, съгласно чл. 42 от Закона за защита на животните (ЗЗЖ).

г) Транспортирането на кучетата се извършва в клетки и съгласно изискванията на чл. 42, ал. 2 от ЗЗЖ.

д) Членовете на екипите за залавяне на безстопанствените кучета трябва да са преминали курс на обучение за защита на хуманно отношение към животните, съгласно чл. 42, ал. 3 от ЗЗЖ.

е) Екипите за залавяне на безстопанствени кучета се ръководят и контролират от ветеринарен лекар, съгласно чл. 42, ал. 4 от ЗЗЖ.

ж) При залавянето на кучето се поставя нашийник с идентификационен номер, съгласно чл. 42, ал. 5 от ЗЗЖ.

з) За извършване на ветеринарномедицинските дейности, екипите и доброволците предоставят заловените безстопанствените кучета с приемо-предавателен протокол по образец (когато се предоставят от екип по залавяне) или информационен талон №1 за залавяне, приемане и връщане на безстопанствени кучета по образец (когато се предоставят от доброволец) на амбулаториите. Протоколът/информационния талон се издава в три екземпляра - един за екипа/доброволците, един за амбулаторията и един за съответната община и в него се вписват датата, мястото на залавяне и броя на безстопанствените кучета с опис на идентификационните номера на нашийника, поставен при залавянето. Управителят на амбулаторията предприема незабавни мерки за установяване на данни за наличие или липса на регистрация на кучето. В случай на такава, управителят уведомява собственика на кучето. При невъзможност на собственика за явяване в същия ден, кучето се транспортира до най-близкия приют. При неявяване на собственика в 7-дневен срок от уведомяването, кучето се кастрира, маркира, обезпаразитява, ваксинира срещу бяс и се предоставя на нов собственик. Неосиновените се връщат по местата на залавянето им.

и) Ветеринарномедицинските дейности включват кастрация, маркиране чрез татуиран на едното ухо идентификационен номер или електронен чип и V-образно купиране на другото ухо или друга видима ушна маркировка, обезпаразитяване и ваксинация срещу бяс на безстопанствените кучета. Управителят на ветеринарномедицинската амбулатория вписва кучетата в регистър и издава ветеринарномедицински паспорт.

й) Ветеринарномедицинските дейности се извършват от ветеринарни лекари, осъществяващи практика в регистрирани ветеринарномедицински заведения, като се осигурява престой от минимум 24 часа за следоперативно възстановяване на кучетата.

к) Ветеринарните лекари удостоверяват извършените ветеринарномедицински дейности чрез водене на дневник по образец с данни за всяко куче – възраст, външни белези, пол, килограми, номер на микрочип и паспорт, дати на кастрация и поставени ваксини, обезпаразитяване, въвеждане във ВетИС и попълнен информационен талон № 2 за кастриране, обезпаразитяване и маркиране на безстопанствено куче по образец. В началото на всеки месец ветеринарните лекари представят на кмета копия от посочените документи и копия от приемо-предавателните протоколи и информационни талони № 1.

л) След извършване на ветеринарномедицинските дейности, ветеринарният лекар преценява продължителността на следоперативния престой съобразно б. „д“, след което безстопанствените кучета се връщат по местата на тяхното залавяне, като същите предварително се съгласуват с кметовете на общини и/или населени места. Не се допуска връщането на кучетата в дворове на детски ясли и градини, училища, болници и в близост до площадки за игра на деца, автомагистрала и летища, съгласно чл. 48 от Закона за защита на животните.

м) В случаите на чл. 48 от ЗЗЖ или при болни и нуждаещи се от продължително лечение кучета, същите се настаняват във временни приюти. Евтаназия на безстопанствени кучета, настанени във временни приюти, се допуска при условията на чл. 179, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от Закона за ветеринарномедицинската дейност след поставяне на диагноза при клиничен преглед и изследвания. При назначаване на евтаназия се съставя индивидуален протокол, който съдържа основанията за прилагането ѝ. Протоколът се подписва от ветеринарния лекар, от управителя на приюта и от трето лице.

н) За върнатите по места кучета, граждани и организации за защита на животните могат да заявят желание за поемане на грижите за тях. В тези случаи те се задължават да подпишат декларация по чл. 47, ал. 3 от Закона за защита на животните и да изпълняват изискванията на чл. 49 и 50 от ЗЗЖ, т. е. да обезпаразитяват на всеки три месеца и да реваксинират срещу бяс върнатите по места кучета, за които поемат грижи и отговорност. Задължават се ежегодно да заверяват паспорта на кучето в общинската администрация за извършените обезпаразитявания и ваксинации, и да вземат мерки за предотвратяване на агресивното поведение на кучетата към хора или животни. При сигнал за агресивно поведение на куче се извършва проверка от общината с участието на регистрирани/официални ветеринарни лекари. В случай, че сигналът за агресивно поведение на куче е подаден от организации за защита на животните, последните също може да участват в проверката.

При липса на граждани и организации за защита на животните, заявили желание за поемане на грижите за тях, върнатите по места кучета са под контрола и грижите на общината.

Б. Мерки за подпомагане изграждането на регионални приюти за безстопанствени кучета

Регионални приюти могат да бъдат изградени и/или стопанисвани от:

- две или повече съседни общини, в рамките на сключено споразумение за сътрудничество, съгласно Глава осма от Закона за местното самоуправление и местната администрация;
- юридически лица с нестопанска цел, с предмет на дейност защита на животните;
- съвместно от община и организация с предмет на дейност защита на животните или община и регистрирана ветеринарномедицинска амбулатория.

Изграждането на регионални приюти се подпомага, когато са изпълнени едновременно следните условия:

ISO 9001 – Система за управление на качеството на услугите за гражданите

ISO 14001 -Система за управление на околната среда

- на територията на съответните общини няма изградени общински или частни приюти или са с недостатъчен капацитет;

- на територията на всяка община е извършено най-малко едно преброяване на безстопанствените кучета в рамките на последните 3 години;

Регионални приюти могат да бъдат изградени чрез:

-предоставяне на терени и сгради – държавна и общинска собственост;

-предоставяне на целеви трансфери по бюджетите на общините в рамките на средствата по държавния бюджет за годините на одобрената от Министерския съвет средносрочна бюджетна прогноза. За годините извън нея посочените стойности за изпълнение на целите имат прогнозен характер;

-изготвяне и прилагане на национални механизми за финансиране и подкрепа;

-включване на мерки за кандидатстване по европейските фондове;

-включване в проекти, финансирани от ЕК и по международни програми и проекти;

-изработване на типов проект за изграждане на регионален приют.

Регионалните приюти се изграждат в съответствие с изискванията на глава IV, раздел I на Наредба № 41 от 2008 за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и приюти за животни.

В. Мерки за контрол върху развъдниците, търговците на кучета, пазарите за животни, зоомагазините и собствениците на кучета, отглеждани като компаньони

Особено голям проблем през последните години е осъществяването на търговия и подаряване на кучета чрез интернет-сайтовете. Тази дейност все повече се разширява, поради липсата на регистрация, което от своя страна лишава компетентните органи от възможността да осъществяват контрол и да налагат санкции. С това се задълбочава ситуацията с нарастване на броя на безстопанствените кучета. Поради тази причина е необходимо активизиране на обществената намеса и повишаване информираността на гражданите за изпълнение на задълженията и контрола в тази област. За ограничаване на подобен тип дейности би спомогнало своевременното уведомяване на Областните дирекции по безопасност на храните, като лицата, които подаряват или придобиват кучета следва да предоставят данни за новия собственик и за самото куче (име, пол, дата на раждане, паспорт, извършени ваксинации, данни за родителите на кучето).

За справяне с проблема е необходимо познаване на действащото законодателство, както и подзаконовата нормативна база в тази област. Основни актове са Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за защита на животните, Наредба № 41 от 2008 г. за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци с цел търговия, към пансиони и приюти за животни, Наредба № 39 от 2008 г. за условията за отглеждане на животни компаньони, съобразени с техните физиологически и поведенчески особености и други.

а) Право да осъществяват развъждане и търговия на кучета имат лицата, чиито обекти са регистрирани по чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

б) Търговия с кучета се осъществява само в развъдници и зоомагазини регистрирани по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

в) Контролът върху развъдниците, зоомагазините и пазарите за животни се извършва съгласно чл. 59, ал. 1 от ЗЗЖ и чл. 7, ал. 1 от ЗВД.

За активизиране на обществеността във връзка с овладяване популацията на безстопанствени кучета се извършват информационни кампании, организирани от общината. Същите целят задълбочено запознаване с проблема, с действащата нормативна база и насърчаване на гражданската активност. Само чрез намеса от страна на обществото могат да се постигнат добри резултати. Информираниостта ще спомогне гражданите да регистрират своите домашни кучета, да предпочетат тяхната кастрация, да не извършват нерегламентирана търговия, при подаряване да уведомяват компетентните органи, за да могат да осъществят контрол. Следва да се засили обществената намеса, като всеки гражданин, който забележи нарушение и неспазване на изискванията да сигнализира

ISO 9001 – Система за управление на качеството на услугите за гражданите

ISO 14001 -Система за управление на околната среда

своевременно държавните органи, които да осъществят своите правомощия и да предприемат необходимите мерки. Чрез засилване на контрола в тази област, чрез адекватни мерки и налагане на санкции могат да се постигнат задоволителни резултати за справяне с проблема.

VIII. КРИТЕРИИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ КОНСТАТИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА

A. МОНИТОРИНГ ЧРЕЗ ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Мониторингът ще бъде осъществяван по следните индикатори за изпълнение:

1. Брой на безстопанствени кучета, както следва:

- заловени;
- идентифицирани;
- кастрирани;
- ваксинирани;
- обезпаразитени;
- настанени в приюта;
- върнати по места;
- осиновени;
- евтаназирани;
- умрели.

2. Брой на домашни кучета, както следва:

- регистрирани;
- кастрирани.

3. Брой извършени проверки и:

- подадени сигнали, молби и жалби;
- констатирани нарушения;
- дадени предписания;

- съставени актове за установяване на административни нарушения и наказателни постановления.

Б. КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ КОНСТАТИРАНЕ НА НЕСЪОТВЕТСТВИЯ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Настоящата Общинска програма се изготвя в изпълнение на Националната програма, която въвежда единен подход за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на цялата страна. В случай, че се констатират несъответствия на общинската програма с Националната програма, следва да се предприемат от Кмета на общината коригиращи действия.

Предприемането на коригиращи действия възниква с откриването на свързан с изпълнението на общинската програма проблем и включва вземане на мерки за отстраняване и предотвратяване на повторно проявление.

Прилагането на коригиращите действия включва:

- установяване на несъответствие и анализ на причините, довели до него;
- предложение за коригиращо действие и вземане на решение за прилагането му;
- предприемане на коригиращото действие и оценка на ефективността му.

В. ДРУГИ МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ

Във връзка с овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Генерал Тошево добре е да се организират информационни кампании, съвместно с областната дирекция по безопасност на храните, областната колегия към Български ветеринарен съюз и да популяризира проблема с безстопанствените кучета и да активизира обществеността за намиране на постоянен дом на безстопанствените кучета.

Кампаниите включват програми, включително за разясняване на обществеността за ползата от мерките по Програмата и нейното прилагане, насърчаване на кастрацията и регистрацията на домашните кучета; ползата от кастрацията и връщането по места на

ISO 9001 – Система за управление на качеството на услугите за гражданите

ISO 14001 -Система за управление на околната среда

безстопанствените животни, като се запълват градските ниши с кучета, които са ваксинирани и не се възпроизвеждат; осиновяването на безстопанствени кучета; повишаване на културата на отглеждане на домашни кучета; набиране на доброволци, които да подпомагат ежедневните грижи за кучетата и други дейности в приютите; набиране на средства за лечение на болни кучета. Информационните кампании се извършват чрез разпространение на дипляни, брошури, видео клипове, публикуване на информация в печатни и електронни медии.

IX. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ И МАТЕРИАЛНО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ

1.Източници за финансиране:

- От бюджета на Общината;
- От събраните средства от “такса за притежаване на куче”;
- От дарения на граждани, фирми и неправителствени организации;
- Министерският съвет във връзка финансиране на регионални приюти при изпълнение на програмите по чл. 40, ал. 1. съгласно чл.22, ал.3 на Наредба №4 от 01.02.2021 год..
- От спечелени проекти.
- Други източници на финансиране по програми.

2. Човешки ресурси

- Служители на Общинска администрация– гр. Генерал Тошево, вкл. кметове и кметски заместници по населени места;
- Практикуващи ветеринарни лекари на територията на Община Генерал Тошево;
- Доброволци
- НПО

3.Време за изпълнение

Програмата влиза в сила след приемането и от Общински съвет – Генерал Тошево. Срокът за изпълнение на тази програма е до приемането на нова програма като се работи по метода „КАСТРИРАЙ И ВЪРНИ”.

При промяна в нормативната уредба, касаеща дейностите по овладяване популацията на безстопанствените кучета, дейността на Общината и нейните структури следва да се подчини и реорганизира съобразно регламентираното в националното законодателство, а настоящата Програма – своевременно актуализирана.

Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Генерал Тошево е приета с решение № 4-7/10.05.2021 год., взето с протокол №4, т.Ш.2/10.05.2021 год. на Общински съвет Генерал Тошево.

ISO 9001 – Система за управление на качеството на услугите за гражданите

ISO 14001 -Система за управление на околната среда

**Х. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА
ОВЛАДЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИ КУЧЕТА НА
ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО**

№	Мярка/ дейност	срок	изпълнител	Източници за финансиране	Очакван ефект
1.	Преброяване на безстопанствените кучета	На всеки 2 години	Община Генерал Тошево, ОДБХ, организации за защита на животните и/или други ЮЛ	Общински бюджет	Възможност за точна преценка промяната в популацията на безстопанствените кучета като критерий за успеваемост на мерките по програмата.
2.	Овладяване и контрол за популацията на безстопанствените кучета, чрез масова кастрация				
2.1.	Осигуряване на стационарни и /или мобилни амбулатории за обработка на безстопанствени и домашни кучета	ежегодно	Община Генерал Тошево, кастационен център, доброволци, ЮЛНЦ	Бюджет на Община Генерал Тошево, от таксите за притежаване на домашно куче	Възможност за обработка на кучета – безстопанствени и домашни в населените места на община Генерал Тошево
2.2.	Обработка на безстопанствените кучета, вкл. залавяне, кастриране, маркиране, обезпаразитяване, ваксиниране, документиране и връщане по места	ежегодно	Община Генерал Тошево, кастрационен център, доброволци, ЮЛНЦ	Бюджет на Община Генерал Тошево, от таксите за притежаване на домашно куче	Масовото извършване на мероприятия по кастрация на безстопанствените кучета, допринася за по-бързото и сигурно овладяване на популацията на уличните кучета, а бързото им връщане по местата на залавянето им гарантира недопускането на други, необработени кучета в ареала.
2.3.	Провеждане на информационни кампании	постоянен	Община Генерал Тошево, ОДБХ, Организации за защита на животните		Популяризиране действията предприемани от страна на местната власт и партньорите по програмата. Запознаване на населението с полезна информация за нормативните изисквания, информация за болести пренасяни от животните, необходимост от кастрация на кучета и др.
3.	Регистрация на домашни кучета и контрол върху размножаването им, с цел блокиране на притока от дома към улицата				
3.1.	Определяне на зони за разходки на домашни любимци	постоянен	Община Генерал Тошево	Бюджет на Община, дарения, Европейски	Осигуряване при възможност на маркирани и обособени обществени територии за разхождане на домашни

				фондове	кучета в населените места. Осигуряване на добри условия за свободно разхождане на домашните кучета, без с това да се нарушава спокойствието и комфорта на останалите граждани.
3.2.	Разширяване функционалността при административна регистрация на домашни кучета	Постоянен	Община Генерал Тошево, ОДБХ		Подобряване обслужването на граждани – собственици на домашни кучета при административната регистрация на животните. Повишаване събираемостта от таксата за притежаване на домашно куче.
3.3	Организиране на сигурна система за навременно подаване и получаване на информация за ветеринарна регистрация на домашни кучета	Постоянен	ОДБХ, организации за защита на животните, община Генерал Тошево		Изпълнение на нормативно изискване към ветеринарните лекари за предоставяне на тази информация. Събраната информация би дала ясна картина за реалния брой домашни кучета, отглеждани на територията на община Генерал Тошево.
3.4.	Провеждане на информационни кампании от общ характер (законова база, задължения на собствениците, изисквания към отглеждането, хуманно отношение и др.)	ежегодно	Община Генерал Тошево, ОДБХ-Добрич	Бюджет на Община	Увеличаване броя на регистрираните домашни кучета. Запознаване на населението с полезна информация за нормативните изисквания, информация за болести пренасяни от животните, начини за предотвратяване.
3.5.	Актуализиране на местната нормативна уредба, съгласно действащото законодателство	При норматив на и фактическа необходимост	Общински съвет Община Генерал Тошево	Бюджет на Община	Навременна адаптиране на местната нормативна уредба към промените в националното законодателство
3.6.	Извършване на проверки, съставяне на предписания, санкции на собственици на домашни кучета, относно спазване нормативните изисквания при	Постоянен	Община Генерал Тошево		Повишаване гражданската активност и отговорност при спазване на нормативните изисквания към собствениците на домашни кучета.

	отглеждането им.				
3.7.	Организиране и провеждане на съвместни проекти/ кампании по кастрация, обезпаразитяване, маркиране на домашни кучета	Постоянен	ОДБХ, Организации за защита на животните, Община	Дарения, Проекти	Стимулиране собствениците на домашни кучета да ограничат раждаемостта на своите животни и създаване на нежелано потомство.

ISO 9001 – Система за управление на качеството на услугите за гражданите

ISO 14001 -Система за управление на околната среда

